

КАРАРЫ

2019 ел, 15 март

№124

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы нигезләмәне раслау хақында

Законнарга һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү буенча ге җирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. Кушымтадагы законнарга һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында Нигезләмәне расларга.

2. Авыл җирлеге Советына һәм Башкарма комитетына үзләренең норма чыгару эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә.

3. Әлеге Нигезләмәне үтәү өчен җаваплы итеп Башкарма комитет җитәкчесе урынбасарын (секретарен) билгеләргә.

4. Башкарма комитет җитәкчесе урынбасары (секретаре) вазыйфаи инструкциясенә тиешле үзгәрешләр кертергә.

5. Әлеге карарны Устав белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Татарстан Республикасы Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Апас муниципаль районының рәсми сайтында җирлек бүлегендә урнаштырырга.

6. Әлеге карарның (карарның) үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

Җирлек башлыгы

Законнарга һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турында Нигезләмә

I. Төп нигезләр

1 Законнарга һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, мәгълүмат кабул итүне (басмасын) тәэмин итү, муниципаль актларны үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану өчен җыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне күздә тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлау;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала җыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге Уставы.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткөрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткөрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант «мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;

Гарант «мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяленә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгелэнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;
муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенәң чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда тулылык;
коллизия хокук нормалары;
юридик-техник характердагы хаталар булу;
аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренәң мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;
норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;
норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча ачылган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренәң вәкиллеке органнары депутатларының мөрәҗәгәтләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгелэнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачылган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлегә нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:
мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;
мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;
хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләрe.

1.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:
хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгөрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жиберелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый иҗат итү эшчәнлегә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы затлар җаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданның, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.